

Tijdverloop van de lichamelijke ontwikkeling bij meisjes en jongens.

Lichamelijke ontwikkeling bij meisjes

Meisjes ♀	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Begin van de groei van vagina en baarmoeder												
Begin van groei van oksel- en schaamhaar												
Begin van de borstontwikkeling												
Begin van de witte vloed												
Begin van de groeispuurt												
Begin van de menstruatie												

Lichamelijke ontwikkeling bij jongens

Jongens ♂	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Begin van groei zaadballen												
Begin van groei lichaamsbehaar												
Begin van groei lichaamsbehaar												
Begin van groei penis												
Begin van de groeispuurt												
Begin van de verandering van de stem												
Begin van de baardgroei												

- Beschrijf** de bovenstaande afbeelding. Leg uit wat het kleurverloop in de balken betekent.
- Stel je de volgende situaties voor en **gebruik** de afbeelding om uit te leggen of dit tekenen van normale ontwikkeling zijn of niet.
 - Een meisje is 14 en heeft haar eerste menstruatie nog niet gehad.
 - Een jongen op 15-jarige leeftijd heeft nog niet de baard in de keel.
- Leg uit** hoe beoordeeld moet worden wanneer een bepaalde ontwikkelstap buiten het kleurverloop in de balken valt. **Maak aannames** over **wat** te doen in een dergelijk geval.
- Schrijf** een e-mail naar je arts. Om dit te doen, verplaats je jezelf in de positie van de jongen of het meisje uit de tweede taak of stel je je eigen situatie voor. Omdat je niet zeker weet of je je normaal ontwikkelt, vraag je advies door het probleem **voor te leggen** aan je arts.

Sprinteropdracht: schrijf het antwoord van de dokter en geef commentaar op de vraag van het meisje of de jongen.